

Schuld krivda, krivnja.
 Selbstverstümmelung samovrazba,
 samokrnjaščenje.
 Servitut služnost.
 social družben, družbenški.
 Socialismus družbenjaštvo.
 Standrecht nagla sodba.
 Strafaufschub odlog kazni.
 strafbar kazniv.
 Strafverfahren kazensko postopanje.
 Strafwesen kazenstvo.

Talion kazen povračanja (po Belost.),
 zamenjalna kazen.
 Testament oporoka
 Testator oporočitelj.
 Todesstrafe kazen usmrčenja.

Uebergabe izročitev, izročenje, pre-
 podavanje.
 Unparteilichkeit nepristranost.
 Unschädlichmachung okovarjenje (iz
 nar. govorce).

Unterwerfung podloženje, podlož-
 nost.
 Unterordnung podredjenje.
 unzurechnungsfähig nezamerljiv.
 Unrecht početno pravo.

Verantwortlichkeit odgovornost.
 Verbannung progon, progonstvo.
 Verbot zabrana.
 Vergeltung povračilo.
 Verjährung zastarevanje, zastarenje.
 Verletzung vraženje, vrazba.
 Verleumdung nagrđjenje, ogrđjenje.
 Verpflichtung obvezanost.
 Verwahrung začuvanje, čuvanje.
 Verzichtleistung odpovedanje, od-
 poved.

Wille (letzter) najzadnja naredba.

Zurechnung zaméra.
 Zwang prisiljevanje, primarjanje.

Dr. Janko Pajk.

O razumljivosti, ki je zahtevano od slovenskih pravnikov.

(Dalje)

139. Izraz »zemljkknjižni izpisek« za *Grundbuchsauszug* mi ne ugaja; misliti nam je tudi na *Strafauszug*, izraz, ki bi ga bilo slično v slovensko prevesti, češ: »kazenski izpisek«, kar pa stvari prav ne izrazuje, kajti iz zemljiških knjig se daja povzeti izpisek, a iz spisov kazenskega ravnanja, ki jih včasih more biti jako veliko število, ne daje se izpisek povzeti prav tako, da bi se temu, kar po nemško *Auszug* slove, smelo izpisek reči. Tukaj je tréba paziti na bistvo stvari, in gledé tega je oméniti, da to, kar Nemeč imenuje *Auszug*, ima namén poučiti koga o tem, v kakem stanu se nahaja na primero kaka nepremakljina v zemljiških knjigah ali pa kaka oseba gledé dejanske kazenske océne; in tega naména ne doséže tako lahko kak »izpisek«, ampak veliko

boljše dotično izvéstje. Naj se rabi torej za *Grundbuchsauszug* slovenski izraz: zemljeknjižno izvéstje in dosledno tudi za *Strafauszug*: kazensko izvestje.

V tem obrazci nahaja se stavek, ki okrajšan slóve: »k temu zemljišču pripada poleg hiše v Brežicah št. 43 ležeče stavišče 32«. Ta stavek je za Slovenca jako slabo razumljiv, ker Slovenec se kolikor more rad ogiblje deležnikov in tudi ne bi rekel, da k zemljišču »pripada« stavišče, in da stavišče »leži« poleg hiše, — ampak Slovenec bi rekel, da stavišče je dél zemljišča, kakor bi na pr. Italijan rekel, da »il fondo di fabbrica è una parte del terreno«, in po tem bi tudi Slovenec razumljivo izrekel omenjeni stavek takole: »dél tega zemljišča je stavišče št. 32, ki se nahaja poleg hiše v Brežicah št. 43.« Vselej naj Slovenci tako pišejo!

Dalje se nahaja v tem obrazci stavek: »sem poprosil dovolitve slavnega županstva«. Tudi tu je razlikovati med besedama »dovolitev« (pojem stvari) in »dovoljenje« (pojem dejanja). Prositelj tukaj ne zahtéva, da mu županstvo kaj dá, ampak da mu kaj storí; v prvem slučaju bi županstvo vstreglo prositelju s stvarjo (dovolitev je ta stvar), v drugem slučaju pa z dejanjem (to je pa dovoljenje). Mislimo tu le na kako znanstveno »razpravo o dovolitvah« in »razpravo o slučajih dovoljenj«! Ali pa naj se stavek, o katerem govorimo, zasukne takole: »Poprosil sem županstva, naj mi dovolí, da . . .!« Ta zadnji stavek je najbolj razumljiv in je po mojem mnenji pristnega slovenskega duhá; nasvetujem torej za vse slučaje, naj se Slovenci ne silijo jemati v svoj pravni jezik po načinu nemškega govora abstraktnih izrazov in rékel, ki napravljajo vsak jezik nekako visok in duhovit, a izvestno prav mračen, kar se pravnikom najmanj priporoča, — ampak naj rabijo le konkretne, zadévo in stvar zaslavljaóče izraze, ki jedino lahko pomagajo, da se jedrnato govori in piše, in to se pred vsemi drugimi stanovi soséбно priporoča nam pravnikom. Če hočemo tako delati, ni misliti, da se moremo in moramo ogibati bogastva, ki ga imamo Slovani v glagolu pred vsemi drugimi narodi. Kako? O tem naj prvi govorijo naši jezikoslovci! — Kar sem o besedi »dovolitev« povedal, to naj velja tudi o izrazu »stavitev«, in jaz mislim, da, če v enakih slučajih Slovenci vedno doslédno govorijo in pišejo, obogati se slovenski pravni jezik za mnogo glede določnosti, točnosti, stalnosti in razumljivosti pravnih izrazov v govoru in pisavi.

Izraz »izvod stavbenega načrta« za *Auszug aus dem Bauplane* se meni ne priporoča, ker ta beseda izraža v slovenščini to, kar nemška beseda *Hebel* zaslavlja. Ali bi ne bilo bolje reči: preris stavbenega načrta? Sicer pa Jošefov sodni red v § 72. govori o *Riss-u*, ki ga je po dv. dekr. z dne 5. marcija 1787, št. 641 zb. pr. zak. predložiti političkemu oblastvu, da ga potrdi; potrjen *Riss* je torej izviren, in iz tega obrisa (načrta) se le pre-risuje, a ne izvaja. Primerjaj izraz: prepis pisma = *Abschrift einer Urkunde*.

152. To rzsodbo bi jaz obrazil takole:

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja

c. kr. okrajno sodišče v Mariboru na l. br. Dr.

V pravdi, začeti od Alojzija Karničnika, hišnega posestnika v Mariboru, kot tožitelja, zastopanega po dr. Kreku v Mariboru proti Petru Zdravcu, hišnemu oskrbniku tudi od tam po dr. Lešniku v Mariboru je tožitelj v tožbi z očitki, vloženi dné . . . št. . . ., zahteval, naj se z rzsodbo spozna: da so upravičeni očitki zoper račun z dné . . ., katerega je toženec kot oskrbuik tožiteljeve hiše št. 171 v Mariboru dal za dobo od . . . do . . ., in da je toženec dolžan povrniti pravdne stroške. Ta pravda se je pisмено obravnavala; pravdni spisi so se dné 2. maja t l v navzočnosti obeh pravdnh strank zavili in dokazovanje s pričami se je završilo. Zdaj to sodišče rzsoduje tako:

Protí temu, kar g. A. Levec predlaga med zadržajem rzsodbe k I. in II. očitku ni česa bistveno omenjati, in le k očitku III. bi jaz onega spominjal, kar sem v tej razpravi uže prej omenil gledé rékla: »storiti prisego« in bi še nasvetoval, naj se reče: rzsodba zadobi pravno moč ali pa: postane pravoveljavna — mesto: »rzsodba pride v pravno moč«, in naj se rabi izraz bramba mesto »obramba«.

157. Za izraz »rekognoscija« bi jaz slično temu, kar sem k obrazcu 103 uže omenil, rabil izraz: pregled.

158. Jaz ne bi rabil izraza: »replična priloga«, ker adjektivum znači notranjo kakovost označene stvari, to pa tukaj ni. Mislim da naj se reče: priloga repliki ali pa: priloga k repliki. — Dalje bi se dal izraz »konstatovati« zameniti z besedo zabeležiti in po priliki tudi: zapomniti si (na pr.: naj se to zapomni za tedaj, kedar se reši prošnja.)

159. Za »napis« (dr. Lavrič je rabil: nadpis) bi jaz rabil izraz obvéstnico (tudi obvestilo.)

161. Za: »proglasi vse, izvzemši odstopno pismo z dne . . . , priloga F replike, za sumne« bi jaz rekel: izreče, da so vsi sumljivi, izven priloge repliki F (odstopno pismo z dne . . .) Jednako bi jaz ne rabil izraza »proglasiti za« ampak rajši: izreči, da . . . tudi v vseh drugih slučajih, in k večjemu bi rekel: proglasiti kot . . . nikoli pa ne »proglasiti za . . .«

165. Jaz ne bi rekel: rešuje se s tem, da . . .«, ampak rajši: rešuje se z opombo, da . . .

173. V tem obrazci k rzsodbi bi jaz ne rekel: »na prošnje le-tega«, a rajši: vsled prošnje zadnjega, ker priporočen »le-tega, le-ta i. t. d.« mi preveč diši po nemških »Schimmelnih«.

(Dalje v prihodnjem letniku.)

Dr. Fr. Oblak.

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) K razlagi §-a 1052. obč. drž. zak.

Z rzsodbo z dne 12. marcija 1892, št. 2303 je mestno del. okrajno sodišče v Celji po završenem rednem ustnem postopanju v smislu §-a 298. obč. sod. r. in dvor. dekreta z dne 7. majnika 1839, št. 358 zb. pr. zak. v pravdi Ane R., tožiteljice, proti Francetu V., tožencu, začasno odbilo tožbo, katere zahteva slôve: Toženec France V. je dolžan tožiteljici zaradi ustne, dne 11. januarija 1890. l. sklenjene kupne pogodbe plačati kupnine, znašajoče 1773 gld. za nekatere parcele, ostanek 1065 gld. 50 kr. s 5% obresti ter povrniti sodne troške, jedno in drugo v 14. dneh, da se ogne eksekuciji.

Razlogi.

Tožiteljica Ana R. zahteva od Franceta V. 1065 gld. 50 kr. ostale kupnine za v tožbi navedene parcele, spadajoče k posestvoma vlož. šte. 2 v kat. obč. K. in vlož. št. 102 v kat. obč. P., in trdi dogovor s tožencem z dne 11. januarija 1890. l., da mu ona proda v tožbi navedene parcele za 1773 gld., da mora France V. njej plačati z aro 20 gld. vred polovico cele kupnine, torej 886 gld. 50 kr. do 14. januarija 1890. l., drugo polovico 886 gld. 50 kr. pa